

Norges vassdrags- og energidirektorat Region Sør
Postboks 2124
3103 Tønsberg
Norge

-- POST ADR,
Statkraft Energi AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 OSLO

-- PHONE
+47 24 06 70 00

FAX
+47 24 06 70 01

-- INTERNET
www.statkraft.no

EMAIL
post@statkraft.com

-- Orgno 987 059 729

DERES REF
/

VÅR REF
201200416-8

STEDDATO
Sauda , 03.06.2021

SØKNAD OM MIDLERTIDIG TILLATELSE TIL Å FRAVIKE MANØVRERINGSREGLEMENTET FOR VATN 1012 I ULLA- FØRRE GRUNNET ANLEGG SARBEID NEDSTRØMS MAGASINET.

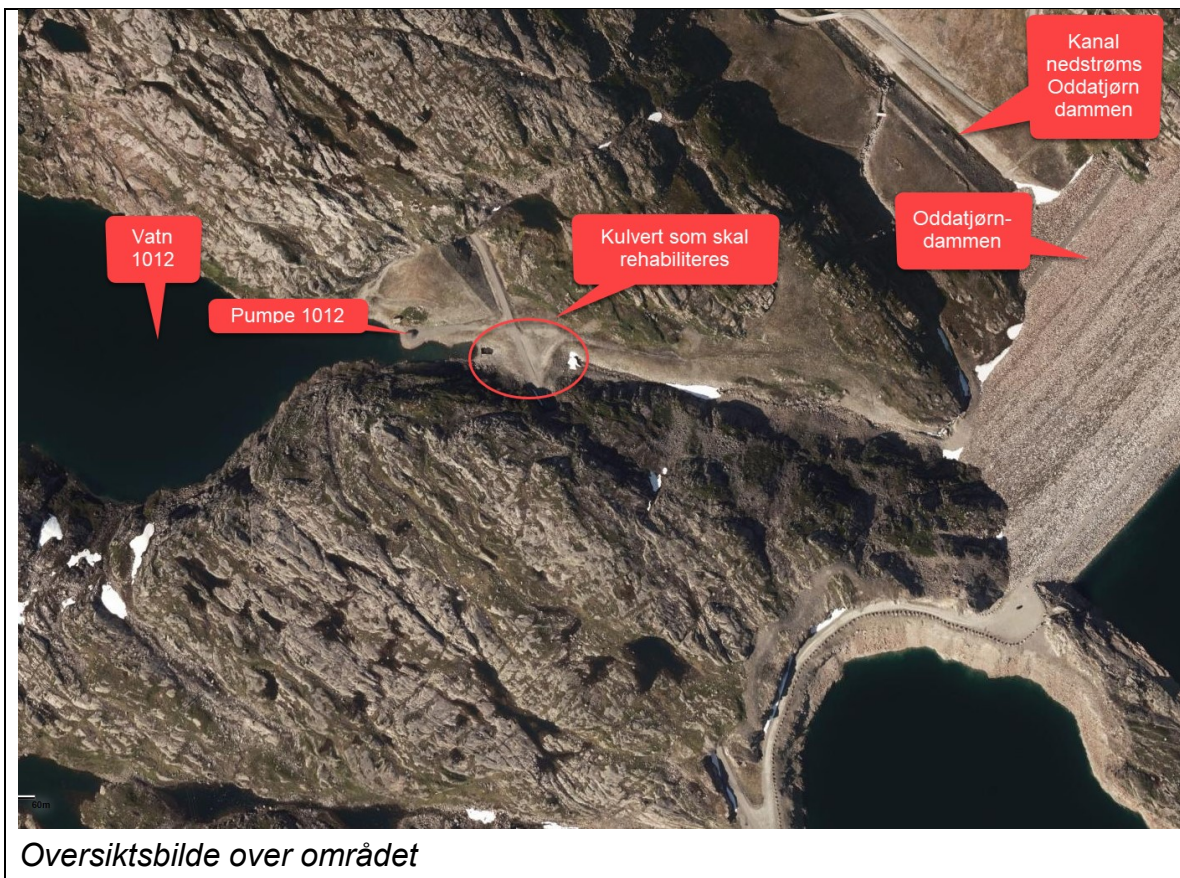
Kraftverksgruppe Ulla-Førre ligger i Suldal kommune og Hjelmeland kommune i Rogaland, og Bykle kommune i Aust-Agder. Ulla-Førre består av Saurdal pumpekraftstasjon, Kvilldal kraftstasjon, Hylene kraftstasjon, Hjortelandpumpe, Stølsdal pumpekraftstasjon og Pumpe 1012.

Bakgrunn for søknad om midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet

Vatn 1012 ligger like vest for Oddatjørndammen i Suldal kommune. Fra sperredammen ved utløpet av Vatn 1012 er vannet ledet i en kulvert under veien til Blåsjømagasinet og renner ut i Oddaåna som igjen renner ut i Ulladalsåna ved Øvre Moen. Ulladalsåna er overført til Sandsavatn og inngår i dagens Ulla-Førre utbygging.

Pumpe 1012 pumper vann fra Vatn 1012 til Blåsjø i rør som går gjennom øvre veitunnel og til steinbruddskanten mot Blåsjømagasinet.

Statkraft planlegger utskiftning av kulverten ved utløpet av Vatn 1012 ettersom den er i dårlig forfatning. Det er planlagt at arbeidene skal utføres i perioden august-oktober 2021.

Kulvert som krysser veg og fylling nedstrøms Vatn 1012 er av typen galvaniserte svalbardrør og er i ferd med å kollapse. Kulverten er ca. 65 meter lang og ligger 6-7 meter under topp fylling/veg. Kapasiteten til kulverten er også underdimensjonert ift. flommer som kan forekomme. Det er dermed behov for å skifte ut kulverten for å unngå kollaps med påfølgende oppdemming av vann oppstrøm vegfyllingen og drukning av Pumpe 1012. Kollaps eller for liten kapasitet under flom vil også skade vegen mellom Øvre Moen og Oddatjørn.

Vi planlegger anleggsperiode med oppstart i august, og ferdigstilling i månedsskiftet september/oktober. Formålet er at kontrakt med entreprenør er signert før sommerferien.

Manøvreringsreglement

Det vises til kongelig resolusjon av 28. mai 2004 med tillatelse til overføring av vatn 1012 til Blåsjø. « *Fra sperredammen ved utløpet av vann kote 1012 skal det slippes en minstevannføring på 25l/s i perioden 1. juli til 30. september. Dersom tilsiget til vann kote 1012 er mindre enn fastsatt minstevannføring slippes det naturlige tilsiget*». Vilkåret er gitt som avbøtende tiltak for redusert landskapsopplevelse. LRV er satt til 1009,7 moh.

Søknad om fravik fra minstevannsføring i perioden medio august og ut september

Formålet med minstevannsføring fra Vatn 1012 er primært av hensyn til landskapsopplevelse, se vedlagt utdrag fra NVE's konsesjonsbehandling.

Statkraft søker om fravik fra reglementet i perioden anleggsstart primo august 2021 til 30. september 2021.

I forbindelse med det planlagte prosjektet er det ønskelig at ha større lagringskapasitet for å unngå/begrense vannføring gjennom anleggsområdet. Statkraft ønsker derfor å til enhver tid holde Vatn 1012 så lavt som mulig med bruk av pumpe 1012. Dette vil forenkle arbeid med fundamentering av nye rør, samt redusere risiko for flomskade på «byggegrop». Det vil dermed også bli redusert mengde blakket vann som vil renne ned mot Oddeåna.

Søknad om å senke Vatn 1012 ned til 1009 moh i en periode på 2 uker

Vi har observert erosjon i magasin ved innløpsområde til sugerør for Pumpe 1012. Dette har ført til at det er dratt inn noe stein og grus inn i pumpe. Det er dermed behov for å utføre vedlikehold og stabilisering av bunnforholdene ved innløpsrør til Pumpe 1012.

Pumperør mellom Vatn 1012 og Oddatjørn vil også i en kortere periode være ute av drift (pumperør må kappes, og skjøtes som følge av at kulvert ligger under pumperør). Dette vil bli planlagt utført når værprognosen er tørr for å redusere risiko for flomvann ned i byggegrop.

Statkraft søker dermed om å gå 70 cm under LRV i en kortere periode for å bedre arbeidsforhold for tiltak ved sugerør, samt å øke flombuffer i forkant av omlegging av pumperør. Det søkes om senkning under LRV ned til 1009 moh opp mot 2 uker. Statkraft ønsker å være fleksibel ift. valgt tidspunkt.

Med tanke på interesser som kan bli berørt har vi følgende vurderinger /merknader.

Ferdse/friluftsliv

I denne korte perioden vil friluftsliv i liten grad bli berørt. Eventuell fiske i Vatn 1012 vil i liten grad bli berørt.

Fisk

Det er ikke fisk/fiske i bekkestrekk som vil bli berørt. Arbeid ved innløpsrør til pumpe er av begrenset omfang og vil ikke påvirke fisk negativt.

Hvis det i anleggsperioden blir vannføring gjennom byggegrop som drar med seg finmasser er dette også forventet å ha liten negativ effekt. Eventuelt større mengder løsmasse vil med stor sannsynlighet legge seg i kanalen nedstrøms Oddatjørndammen. Det er tilrettelagt for å fjerne løsmasser fra kanalen. Dette har vi observert tidligere ved skadeflom i dette bekkefarete. Blakket vann vil også bli raskt bli utvannet og løsmasse sedimentert før det når område med fisk.

En kortvarig senkning av Vatn1012 vil kun midlertidig påvirke bunndyrfaunaen i vannet. Situasjonen vil normalisere seg i løpet av kommende sesong

Fugl

Arbeidet vil ikke medføre problemer for fuglebestandene i området.

Erosjon

Faren for erosjon og flomskader anses som liten når vi søker å ha mest mulig demping i vatn 1012. Perioden når Pumpe 1012 er ute av drift vil bli planlagt i tørr periode for å redusere risiko for flomvann og erosjon i byggegrop.

Statkraft Energi AS søker med dette om tillatelse til å kunne fravike minstevannføringspålegget fra Vatn 1012 i perioden medio august til og med september 2021 i forbindelse med anleggsarbeid relatert til ny kulvert gjennom vegfylling nedstrøms vatn 1012.

Statkraft Energi AS søker med dette om tillatelse til å gå 70 cm under LRV på Vatn 1012 med en varighet på 2 uker i perioden medio august til og med september 2021 i forbindelse med anleggsarbeid relatert til ny kulvert gjennom vegfylling nedstrøms vatn 1012 og tiltak på sugerør til Pumpe 1012.

Med vennlig hilsen

Tore Småmo

For Statkraft Energi AS

Brevet er elektronisk signert og trenger ingen signatur

Vedlegg: Utdrag fra NVE sin innstilling til konsesjon for overføring av vatn 1012

(NVE sin referanse 20024630-24)

NVEs vurdering

Statkraft har konsesjon fra 1974 for Ulla-Førre-utbyggingen. Den omsøkte overføringen av Vatn 1012 til Blåsjø innebærer bedre utnyttelse av allerede utbygde ressurser.

Vatn 1012 ligger i et område som er sterkt preget av tekniske inngrep i tilknytning til tidligere utbygging, blant annet vei m. tunnel, Oddatjørndammen, regulering av Blåsjømagasinet og kraftlinjer. NVE vurderer de nye tekniske inngrepene som svært beskjedne sammenlignet med tidligere inngrep.

NVE har gått igjennom søkers kostnadsoverslag, og vår gjennomgang stemmer rimelig godt overens med søkers beregninger. De oppgitte produksjonstall vurderes som rimelige. Kostnadene ligger godt innenfor samfunnsøkonomisk akseptable rammer og prosjektet gir et kostnadseffektivt bidrag til norsk kraftproduksjon. I tråd med energiloven er det utbyggers eget ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten.

Suldal kommune, Rogaland fylkeskommune, fylkesmannen i Rogaland og Direktoratet for naturforvaltning tilrår konsesjon og/eller mener virkningene er akseptable i forhold til innvunnet energi. Noen av de nevnte instansene har forutsatt at det fastsettes nærmere angitte vilkår for konsesjon. Øvrige høringsinstanser har ingen merknader til saken.

Basert på søknadens beskrivelse av virkninger, høringsuttalelser og egne vurderinger mener NVE at overføring av Vatn 1012 ikke vil ha negative konsekvenser for biologisk mangfold bortsett fra når det

Overføring av Vatn 1012 til Blåsjø

NVEs innstilling

Side 22

gjelder rekruttering av fisk i Vatn 1012. Selv om det synes klart at fiskestammen her skyldes utsetting rundt 1990, mener NVE at det av allmenne interesser bør unngås at vannet blir fisketomt. Dette kan etter NVEs vurdering oppnås med avbøtende tiltak.

Overføring av Vatn 1012 med tilhørende redusert vannføring i Oddaåna vil føre til redusert landskapsopplevelse ved ferdsel langs elva. Denne ferdselen er betydelig i sommersesongen. Etter NVEs vurdering kan det landskapsmessige i tilstrekkelig grad avbøtes med krav til minstevannføring.

Manøvreringsreglement mv., post 13

Statkraft har søkt om å få regulere Vatn 1012 gjennom 2,5 m senkning i forhold til opprinnelig naturlig vannstand. Etter tidligere utbygging i området har normal vannstand innstilt seg på ca. kote 1010,5. Ingen av høringsinstansene har hatt innvendinger mot den foreslåtte reguleringen. NVE vil bemerke at omsøkt HRV ligger på samme nivå som tidligere naturlig vannstand og foreslår at den omsøkte reguleringen tillates.

Middelvannføringen ut av vatn 1012 er beregnet til 300 l/s og alminnelig lavvannføring er beregnet til 16 l/s. Etter en eventuell overføring av Vatn 1012 vil middelvannføringen i Oddaåna like før samløpet med Ulladalsåna være redusert med 56 %. Tilsvarende for Ulladalsåna like nedstrøms samløpet er 10 %.

Statkraft har i søknaden, først og fremst av visuelle hensyn, foreslått å slippe en minstevannføring på 25 l/s fra Vatn 1012 i perioden juli– september som er den tiden veien til Blåsjø normalt er åpen.

Fylkesmannen har forutsatt at det slippes minstevannføring som beskrevet i søknaden. Andre høringsinstanser har ikke hatt kommentarer til minstevannføring.

NVE legger vekt på at det er betydelig ferdsel sommerstid langs Oddaåna og til Oddatjørndammen. Elven har blant annet et lite, men iøynefallende fossefall med en kulp nedenfor. Dette er godt synlig fra veien langs elva. Oddaåna ses i tillegg fra toppen av Oddatjørndammen. Det berørte området er forholdsvis sterkt preget av inngrep fra tidligere kraftutbygging, men omfanget av ferdsel i sommerperioden tilsier at området likevel er attraktivt for turister. En viss vannføring i Oddaåna anses viktig for landskapsopplevelsen.

Av hensyn til landskapsopplevelsen foreslår NVE at det slippes en minstevannføring fra Vatn 1012 som foreslått av Statkraft, dvs. 25 l/s i perioden juli-september. Dersom det naturlige tilsiget til Vatn 1012 er mindre enn angitt minstevannføring slippes det naturlige tilsiget.

Basert på søknadens tall for produksjonstap ved slipp av minstevannføringer vil NVEs forslag representere et produksjonstap på ca. 0,2 GWh/år. Utbyggingskostnaden blir etter dette 0,67 kr/kWh, noe som kan betegnes som økonomisk gunstig.

Oppdatert manøvreringsreglement som omfatter hele Ulla-Førre utbyggingen følger vedlagt. Post 1 i reglementet er i overensstemmelse med reglementet vedtatt ved kgl. res. 23.03.1984, men med endringer som følger av vårt forslag til overføring av Vatn 1012 og tilhørende krav til minstevannføringer. Øvrige poster er i overensstemmelse med reglementet vedtatt ved kgl. res. 20.03.1998.